

שיר השירים

ג

שיר השירים אשר לשלמה: אֶשְׁכֵּנִי מַלְאָכֵיט פִּינִי כִּי־סוֹכִימִם לְדִרְךָ מִיָּנִי:
 לְיָיִם שְׁמֵרְךָ סוֹכִימִם אֶשְׁכֵּן חוֹנֵק אֶשְׁקֶה עַל־פְּנֵי עֵלְמוֹת אֲהַבְּךָ: מַלְאָכֵי אֶחָדְךָ נִרְאָה
 כְּהִיאֵנִי מַלְאָךְ תִּדְרִינִי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ נִזְכְּרָה לְדָךְ מִיָּנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲהַבְּךָ:
 שְׂחֹרְתָה אֲנִי וְהָאֵהָבָה בְּגוֹת יְרוּשָׁלַיִם קָדְרָה פִּירְעוֹת שְׁלֵמָה: אֶל־יִשְׂרָאֵל אֶשְׁכֵּנִי
 שְׂחֹרְתָה שְׂחֹרְתָהנִי מַלְאָכֵיט בְּנֵי אֹמִי נִחְרָבֵי אֶשְׁכֵּנִי נִסְרָה אֶת־מַקְלָמִים פְּרָמִי

עולת ראיה (לקוטוס)

"אמר ר' עקיבא — שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים
 לישראל" (ד"ס פ"ג מ"ה). יש אהבה לשם השי"ת שהיא מצד הבריה והודה. חסד
 ר' המלא עולם וטובו על בריותיו, ויש אהבה כזאת שהיא מורגשת בנפש מצד עצם
 מעלת הנפש לאהוב את הטוב הגמור. ואהבה זאת היא עיקר האהבה ויקרה מכל
 האהבה הנקלמת מבחינת המציאות, וכדי לצייר אותה באמת ציינים כל הצוירים הרבים
 והגדולים שבשיר-השירים. על כן אין העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר-השירים
 לישראל.

"שכל הכתובים קודש ושיר-השירים קודש קדשים" (שם). הספרות. ציורה
 וחיותה. עומדים להוציא אל הפעל כל האושגים הרוחניים, המוטבעים בעומק הנפש
 האנושית. וכל זמן שחסר גם שרטוט אחד הגנת בעומק הנפש, שלא יצא אל הפעל.
 עוד יש חובה על עבודת האמנות להוציא. מובן הדבר, שרק את אותם האצרות,
 שבהפתחם מבטמים הם את אור המציאות, טוב ויפה לפתח. "מכל גִּבּוֹר ודִּבּוֹר
 שיצא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים" (שבת פח.). אֲמַנֵּם אוֹתָם הדברים
 הגנוזים, שקבורתם היא כיעור, להם מתקנת היחד שעל אינינו לחפור ולכסות.
 ואוי לו למי שמתשמש ביהידו לפעולה הפכית, למען הרבות באשה. ועוועי הנפש
 שמצד רגשי האהבה הטבעית, שנוטלת חלק גדול במציאות. במוסר ובחיים, הם
 ראויים להמפרש ע"י הספרות בכל הצדדים שבהם היא מציאה אל הפעל את
 הגויות, אבל בשמירה הזוהר מעולה מנטיה לצד השכרון שיש כאלה הרגשות,
 שמתפק אותם מטהרה טבעית לטומאה מנובלת רק אנשי קודש ראויים להיות שרי
 קודש. אמנם אם נחשב לחסרון כללי באיזו ספרות, כשלא ימצאו בה אלה הרגשות
 הפנימיים, שהאהבה מרשמת אותם, באותה האהבה הנגונה, כמה ראוי לחשב לחסרון
 אם אותם הוועוועים הרמים והנשאים, שכ"כ פועלים ופעלו ועתידים לפעול על כל
 טוב בני-אדם ועל נוסת ישראל ביחוד. הטבעיים מאהבה אדון כל המעשים, מקור
 הטוב החסר, — אלה הרגשות הנאהבים לא יחזקו בספר ויפקד מקומם. הוש
 ערך לעומק רגש האהבה הזאת, היכליותה. ימים רבים, היכללותו גבוה
 שחזקים. חסרון הזה אמנם נמלא לנו כשיר-האהבה אותו שהוא קודש קדשים. הוא
 שיר השירים אשר לשלמה. וכמו שמי שהוא חמור לאהבה לא יחוש מה יחפצו
 משוררי-האהבה בשירים הפרטיים, ואם היה יכולת בידו להשפיל את געגועיהם
 עד כדי טעמת חושו הגם היה ערשה כן בשמחת לב ונפש הפצה. כן מי שלבו
 ערלה, ומוכרחת להיות כן מפני שלא טעם להתנשא אל מרומי הגיוני קודש, ולא
 חש מעולם נעם אור אהבה צור כל העולמים, איש נבל ולא-חכם כזה לא יוכל
 להכיל את הרעיון, כי אלה הגעגועים הרבים הפרטיים הנשאים שבשיר-השירים

ד

שיר השירים

שָׁלֵל לֹא נִסְרָבִי: טַגִּיזָה לִי אֶשְׁאֲבֶה נִפְשִי אִיֶּה תִרְעָה אִיֶּה סִרְבִּין בְּצִנְדִּים
 שְׁלֵמָה אֵהָיִה פִּעֲטִיהַ עַל עֶרְבִי תִבְרִיף: אִם־לֹא תִרְעֵי לִי מִסָּוָה בְּנִשִּׁים בְּאֵי־לִי
 בְּשֵׁלֶבֶת סִצָּאן וְרַעִי אֶת־דִּדְרִיךְ עַל מִשְׁבָּלוֹת תְּרִיעִים: לְסִסְתִי פִּרְבֵּי פִרְעוֹת אֶפְתִּיחֵן
 רְעֵינִי: אֲזוּר לְהִנִּיף פְּחוּרִים צְוֹרֵךְ בְּתִרְוִים: חִזְרִי זָמַכ נִשְׁשִׁי־לִי עַם נִקְוֹת
 טַסְסוֹרִי: עַד־שֶׁבִּמְבַלֵּךְ בְּקִסְפוֹ נִרְדִּי נִסְן רִיחוֹ: צִוֵּר טַמֵּר וְדוֹדִי לִי בְּיָדִי לִלְוִי:

עולת ראיה (לקוטוס)

המה רשמים של האוצר הגנת בנפש כלל האומה אשר בחר לו ד' לשמו ולזכרו,
 מפני שאינו מרגיש כלל שום חסרון בהפקד מקום אלה הרגשות, אשר לא ידעם.
 אבל מי שלא השתו אלה חכמה יכיר ויחוש, כי אי-אפשר כלל לאוצר כתבי הקודש,
 של תאומה הקדושה שכל תולדה מלאה רישומי אהבת נפש לצור-מעוזה, בימי
 גדולתה הוודה על-ידי חסד עליון מלא הוד, וכימי ענייה ומרוייה ע"י נהר טחלי
 דם ושטף צרות רבות ורעות, אשר כל אלה עוררו את האהבה, חזקה והוציאוה אל
 הפועל המורגש, — אי-אפשר בשום-אופן שאלה הגעגועים לא ירשמו בספר באוצר
 הכללי ששם כל הגיוני-קדשנו נחיתים. אמנם מי שבעת שסרקו את בשרו במסרקות
 של ברזל יוכל להשיב "כל ימי חייתי מצטער על המקרא הזה, ובכל נפשי", מתי
 יבא לידי ואקיימו", ולהאריך באותה שעה ב"אחד" עד שיצאת נשמתו, רק הוא
 יוכל לומר שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר-השירים לישראל שכל
 הכתובים קודש ושיר-השירים קודש קדשים. אמנם כנטף מים מני ים, כזיק אחד
 מלבה אש שעד לב השמים. כאות אחד מספר גדול ורחבי-ידים, ידע איש אחד
 כה רמה נפשו להעריך ג"כ את האהבה הפרטית הטבעית בערכה הטוהר, הזיו לו
 והאהבה הסורה הטבעית, והאהבה הלאומית הנאורה, והאהבה האלהית הקדושה
 ומלאה הוד. עיונות במערכת, "כמגדל דוד בטר לחלפות", אבל מה נמוכים הם
 וגמדים, בעלי עינים טרוטות, החולים סביב לשדרת-האברים מתחונגה של מגדל
 עופל ורשמים את קומתו, אשר לעב תגיע, רק כדי פשיטת ידם הקטנה ומעוף
 עינם, שרוק ותבלבל שמו עליה מצור. ואם מראש מגדל עופל יוגד להם, שראים
 את הכוכב, מלא הוד ויפעה, מיד יחליטו כמה גמון הוא הכוכב הנגהר. נשמות
 כאלה, שיותר מרעות בעל לב רגש שאהב את נת כלבא שבע, לא יוכלו למצא
 כר, עקיבא לא יוכלו ג"כ להוציא מקור לתכונת ההחלטה הנפלאה, ששיר-השירים
 הוא קודש קדשים, בערך כל הכתובים. כי-אם ממקור האהבה הפשוטה הפרטית,
 אשר אותה לבדה יחון, אבל טוהרי-לב יראו את ר' עקיבא כגדלו, את ר' עקיבא
 "משחק כשרואה ששועל יוצא מכית קדשי הקדשים, מפני שלנפשו הענקית העתיד
 תרוחק נצב כחזה, את ר' עקיבא המלא חזקה לקול המונה של יומי, מפני שהאהבה
 האלהית הטבעת מעומק חכמת לבו הנפלאה הורתה, עד כדי מלא ציור חי, כי
 רזמי ואליה כליל תחלוף, ואור ציון לעד יזרח. האהבה בתעטבים למחזה התמיד
 הוראי מלאה כ"כ את לבבו הטוהר, עד כי לא הניחה לו מקום גם לאגנת לב על
 תהחי המרעיה, שהכירו רק כעב קל על פני החמה הברה בשחקים. ורק ממקור אותה
 הנפש, שנשמתו יצאה נאחר, יצאה החלטה: שכל הכתובים קודש ושה"ש — קו"ק.
 צדוד גמון דודי לי ב"ן שדי ליו. הדקות השכלית באלהים, אין בה כ"א שמחה